

STÁT NÍ OKRES NÍ ARCHIV CHEB

Název archivní pomůcky: Křížovníci s červenou hvězdou Cheb

Časové rozmezí: 1530 - 1944

Druh archivní pomůcky: INVENTÁŘ

Číslo evidenčního listu NAD: 328

Evidenční číslo pomůcky: 1454

Zpracoval: Karel Halla

Místo: Cheb

Rok: 2006

OBSAH

Úvod.....	1 - 30
I. Vývoj původce fondu.....	3 - 7
II. Vývoj a dějiny fondu.....	8
III. Archivní charakteristika fondu.....	9 - 11
IV. Stručný rozbor obsahu fondu.....	11
V. Záznam o uspořádání fondu a vyhotovení pomůcky.....	11
Příloha č. 1: Seznam použitých pramenů a literatury.....	12
Příloha č. 2: Seznam archiválií Řádu křížovníků s červenou hvězdou Cheb uložených v Archivu města Cheb (NAD č. 1)	13 - 21
Příloha č. 3: Chronologický soupis komturů Řádu křížovníků s červenou hvězdou Cheb	22 - 25
Příloha č. 4: Seznam archiválií vyřazených do fondu č. 1193 Farní úřad sv. Bartoloměje Cheb	26 - 27
Příloha č. 5: Příklad původního registraturního plánu	28 - 29
Příloha č. 6: Konkordance se signaturami na archiváliích	30
Inventární seznam.....	31 - 35
Tiráž.....	36

ÚVOD

ÚVOD

I. Vývoj původce fondu

Rytířský řád křížovníků s červenou hvězdou je jediný mužský řád, který má výlučně český původ a který měl své centrum vždy v Praze. Vznikl z laického špitálního bratrstva, u jehož zrodu však byly vedle zásad sv. Augustina přítomny i ideje sv. Františka z Assisi a také sv. Anežky Přemyslovny.¹ Ta v roce 1233 založila podle vzoru sv. Hedviky, kterou osobně vídala v dětství ošetřovat nemocné, zestárlé, chudé a opuštěné, a podle příkladu své sestřenice sv. Alžběty Durynské, sv. Františka z Assisi a sv. Kláry, špitál u kostela sv. Haštala na Starém Městě pražském. Na Anežčinu prosbu vzal papež Řehoř IX. bulou *Omnipotens Deus* ze dne 14. 4. 1237 špitál a bratrstvo v ochranu a pod přímou pravomoc Svatého stolce. Přitom přetvořil původní špitální bratrstvo na samostatný řád, potvrdil vlastnictví jeho statků, osvobodil nový řád od placení papežských desátků, povolil členům případně přejít jen k přísnějším řeholím, udělil jim imunitu vůči obecným interdiktům a biskupským exkomunikacím a zaručil jim svobodnou volbu představených. Tím sice došlo k založení řádu po právní stránce, ale fakticky zůstával i nadále závislý na klášteře Na Františku. Proto se Anežka zřekla listinnou z 15. 4. 1328 statků i příjmů hospitálu ve prospěch papeže. Řehoř IX. téměř obratem vydal 27. 4. 1238 bulu, jíž odevzdal mistru a bratřím nového řádu špitál se vším majetkem. Tím bylo osamostatnění řádu dokončeno.² Roku 1240 řád expanduje na Moravu a zakládá komendu na Hradišti sv. Hypolita nad Znojmem a kolem roku 1245 se dostává i do slezské Vratislavi. 21. 5. 1252 byl slavnostně položen Anežkou základní kámen ke stavbě nového špitálu a chrámu na staroměstské straně Juditina mostu. Kostel byl přitom, stejně jako v Chebu, zasvěcen sv. Duchu. Anežka Česká požádala již v roce 1250 nového papeže Inocence IV., aby udělil řádu zvláštní rozlišovací znamení. Papež pověřil tímto úkolem pražského biskupa Mikuláše z Riesenburku, který listinou z 17. 6. 1252 přidal pro rozlišení k dosud užívanému červenému kříži na černém plášti červenou hvězdu. Nový znak potvrdil bulou z 20. 6. 1256 papež Alexander IV. V druhé polovině 13. stol. vzniklo hned několik řádových magisterií, komend a špitálů.³ Mezi nimi byl i špitál s komendou v Chebu, první písemné zmínky o této fundaci počínají rokem 1271.

Komenda řádu křížovníků s červenou hvězdou v Chebu s kostelem Svatého Ducha měla být dle některých pramenů založena králem Přemyslem Otakarem II. během císařského

¹ M. Buben, *Encyklopedie řádů a kongregací v českých zemích (dále jen Encyklopedie)*, 1. díl, Praha 2002, str. 137.

² M. Buben, *Encyklopedie*, str. 137 an.

³ M. Buben, *Encyklopedie*, str. 138.

interregna a po českém obsazení Chebska roku 1266. Leopold Stöhr, komtur chebského řádu v letech 1820 - 1831, ve svých dějinách chebské komendy uvádí, že právě český král Přemysl Otakar II. daroval chebským křížovníkům statek na Komorní Hůrce (tzv. Johannesberg) čtvrt hodiny od Chebu, dvě části lesa a několik luk a malých rybníků v Nebesích nedaleko Aše v místech, kde pramení říčka Bílý Halštrov.⁴ Křížovnické magisterium tedy v Chebu existovalo pravděpodobně již před velkým požárem města roku 1270. Vinzenz Pröckl však uvádí, že k usazení řádu v Chebu došlo až po požáru města.⁵ Při něm mimo jiné shořel i špitál pro chudé, stojící poblíž budovy komturství. Město, které nebylo schopno jej znovu postavit, ho na doporučení Přemysla Otakara II. v roce 1271 postoupilo rytířskému řádu křížovníků s výhradou, že se řád ujme chudých ze strany města, že si město dosadí správce příjmů špitálu, dále bude dohlížet na účty a potvrzovat je a jmenuje komisaře, jejichž povinností bude sledovat, zda chudým klášter poskytuje patřičné živobytí. Město si také vyhradilo, že převezme údržbu budovy chudobince. Biskup Leo z Regensburgu v listině ze 14. září 1271 sjednotil tento klášter se špitálem sv. Františka na Malé Straně v Praze.⁶ Podle nadace z roku 1273 také mělo komturství 28 chudým denně odevzdat 45 liber chleba, 15 mázů piva, ročně 36 sáhů dřeva a 81 zl. 8 k. v penězích na plat pro pekaře chleba, zeleninu a sůl.⁷

Řád křížovníků vystavěl budovu špitálu na vlastní náklady. První budova byla postavena u budovy komturství, hřbitov chudých se nacházel na místě dvora komendy, který jí byl řádem německých rytířů postoupen roku 1313. Město předalo křížovníkům pro obživu chudých vesnice u Redtwitz: Lorenzenreut, Ober-Thelau, Reutlas a Weslau, které koupilo roku 1312 od Conrada z Neypergu. Roku 1327 je již založena denní mše a roku 1357 věnovala Sophie Rudelová, rozená Junckherová a její 2 synové Rüdiger, farář v Albenreutu, a Heinrich, magistr písma svatého, 24 liber halířů, za což bylo od města koupeno Simonovo pole u "Weinpeunt", aby sami ročně drželi na svatého Oldřicha a Cecílii 2 piety s vigiliemi v předvečer a mšemi ve dne.⁸

Bývalá Václavská kaple, postavená na jižní straně současného kostela sv. Bartoloměje, vznikla roku 1347. Podle Kriegelsteinovy kroniky⁹ ji nechal postavit urozený měšťan Walter z Hofu. Roku 1349 postavil bohatý měšťan Niklas Walter kapli se dvěma oltáři (sv.

⁴ L. Stöhr, Dějiny komendy řádu křížovníků s červenou hvězdou v Chebu, 1. díl, fol. 12.

⁵ V. Pröckl, Eger und das Egerland, Falkenau 1877, str. 596 "Pro potřeby obživy obyvatel špitálu dostali křížovníci od krále Otakara II. statek na Komorní Hůrce (St. Johannesburg, Kammerberg, Spitalberg), včetně dvou lesů, několika luk a rybníků podle nadační listiny z roku 1273, která ale nikde není k nalezení."

⁶ V. Pröckl, Eger und das Egerland, str. 596.

⁷ SOkA Cheb, Křížovníci s červenou hvězdou Cheb (dále Křížovníci), kart. 2, inv. č. 30.

⁸ V. Pröckl, Eger und das Egerland, str. 596an.

⁹ SOkA Cheb, Archiv města Cheb(dále AMCH), kniha č. 1028.

Barbory a sv. Kateřiny) a komendě řádu křížovníků předal několik nemovitostí v Sedleci (Zettlitz) a v Roli u Karlových Varů se závazkem živit kaplana, který bude na těchto oltářích navěky číst ranní mši. V roce 1414 se město ujímá pod vedením radního Niklase Gummerauera stavby nového kostela a v následujících letech jsou dostavěny i budovy nového špitálu a konventu. Dnes volně stojící budova kostela byla včleněna mezi budovu konventu a opevňovací zeď Mostní brány¹⁰.

Barokní přestavba koncem 17. století naprosto změnila vnitřní vybavení kostela. Hlavní oltář, věnovaný starostou Georgem Adamem Junckerem po zasvěcení kostela sv. Bartoloměji v roce 1673, stejně jako čtyři další oltáře byly zhotoveny chebskými uměleckými truhláři a malíři. Do této doby spadá také přestavba konventu a výstavba nové budovy špitálu, které se již ujímá město. Roku 1674 byla postavena nová kaple sv. Václava, kterou společně se špitální budovou opět zničil rozsáhlý požár v roce 1809. Ještě v témže roce nechává představený řádu Vinzenz Kraus poškozený kostel opravit a postavit novou kapli. Nová klasicistní špitální budova byla postavena až o dvacet let později podle návrhu Vinzenze Prökla.¹¹

Velmi zajímavou etapou v dějinách chebské křížovnické komendy bylo období sporů o patronátní práva ke kostelu a špitálu. Již roku 1668 je odstartoval jezuitský rektor a správce fary sv. Mikuláše v Chebu Georg Schwarz. K dalšímu zpochybnění "jus patronatus" došlo roku 1691 chebskou městskou radou. Ta chtěla z kostela sv. Bartoloměje vytvořit obyčejnou filiálku hlavního farního kostela sv. Mikuláše a ustanovit sebe sama jako hlavního patrona. Spory se vlekly po celé následující století.¹² Až do roku 1786 nebyli chebscí křížovníci pověřeni duchovní správou. Pouze kaplan musel denně celebrovat za špitálníky jednu mši a každou sobotu vyučovat ve špitále náboženství. Kaplan se také musel starat o duchovní podporu nemocných. Poslední pomazání a pohřby ale zajišťovali již od roku 1673 jezuité jako správci fary sv. Mikuláše v Chebu.

Josefínské církevní reformy se chebské komendy také velmi výrazně dotkly. Vedle rušení klášterů neměla být také trpěna žádná "beneficia simplicia" bez duchovní správy, což byl případ chebské a mostecké komendy. V Chebu již existovala farnost u hlavního kostela sv. Mikuláše a tatáž práva měla být přiřknuta i křížovníkům a františkánům. Měly tedy vzniknout tři farnosti řízené jedním děkanem a spravované jedním vikariátem. Tehdy působil jako městský děkan Thomas Kolb, který vzniku dalších farností nebyl nikterak

¹⁰ J. Boháč, Cheb-město, Historicko-turistický průvodce, Cheb 1999, str. 60.

¹¹ tamtéž

¹² L. Stöhr, Dějiny komendy řádu křížovníků s červenou hvězdou v Chebu - koncept, str. 2.

nakloněn. Po dlouhých jednáních předal komendě a nově vzniklé farnosti sv. Bartoloměje 2000 duší se slovy. " Tak vám předáváme (myšleno křížovníkům) lůzu z podhradí". Nové faře totiž připadla severní část Kamenné ulice a Jánského náměstí, pravá strana Růžové ulice a Růžového kopečku se všemi budovami, kde tehdy žila ta nejchudší část městského obyvatelstva.¹³

V roce 1790 byl špitální kostel sv. Bartoloměje povýšen na farní kostel. Došlo také k tomu, že byla nařízena doba konání bohoslužeb. První mše svatá začínala v 7 hodin a druhá pak v půl osmé ráno. V neděli a o svátcích pak mše začínaly v půl deváté a kázání v 9 hodin ráno. Ve 14 hodin pak následovalo požehnání a svaté litanie. Farářem či administrátorem se až na výjimky vždy stal chebský komtur. První nastoupil do úřadu faráře 8. února 1790 Franz Pittrof.¹⁴ Zpočátku farnost čítala 2000 duší. Pro rok 1944 se pak udává 2700 duší. Renty špitálního a později i farního kostela vznikaly z velké části donacemi, zčásti jen pro kostel se závazky vůči špitálu. V druhé polovině 19. století vlastnila komenda řádu křížovníků budovu komturství s pivovarem a sladovnou, špitální statek se 134 jitry a 1405 čtverečnými sáhy užitkových pozemků, 639 jiter a 270 čtverečných sáhů lesů, zámeček, postavený roku 1661 převorem Braunem z Braunthalu, 169 korců, 1 máz, 3 hrnce žita a 165 korců, 2 mázy ovsa obilního desátku; 42 korců, 2 mázy pšenice obilného desátku. Dále 38 slepic, 68 liber sýra, 903 kusů vajec, 2 husy a peněžní poplatky 46 zl. 6 k. V pivovaru, který měla komenda křížovníků pronajatý, bylo ročně vyrobeno 36 várek piva do 6 sudů. Veškeré pytlivé desátky komendy byly roku 1851 ztraceny odnětím, povinnosti řádového domu vůči špitálu ale zůstaly zachovány a obyvatelé chudobince dostávali stejně jako dřív pivo, obilí a dřevo v nezkrácené míře. Německý řád, po nich maltézští rytíři, potom město Cheb jako majitel německého domu museli z polí špitálního statku odevzdávat 30 snopů; komtur Franchimont von Frankenfeld tento desátek koupil 3. dubna 1696 za 675 zl. s podmínkou, že měšťané rovněž vyplatí každý 15 snopů, který měli komendě odevzdat. Výtěžek 700 zl. byl určen na lepší existenci chudých lidí ve městě. K tomuto účelu přenechala městská obec komendě 8 korců pytlivého desátku, napůl žita a napůl ovsa. Komenda vykonávala jurisdikci nad všemi statky, které postupně získala darem, odkazy a věnováními, a tvořila samostatné dominium, spravované justiciářem a úředníkem, který byl zároveň hospodářským správcem. Komtur Runner a později v roce 1666 komtur Braun chtěli prodat vesnice na bayreutském území za 21.000 zl. a 200 zl. kopytného bayreutskému knížeti. Chebský magistrát však tento plán zmařil.

Podle dohody mezi chebským magistrátem, duchovenstvem a rytířstvem měla komenda

¹³ V. Pröckl, Eger und das Egerland, str. 598.

¹⁴ L. Stöhr, Dějiny komendy řádu křížovníků s červenou hvězdou v Chebu - koncept, str. 7an.

za 14 statků přispět 20 zlatých pokaždé, když město zaplatilo 1000 zl.

Personál komendy sestával v dřívějších dobách z komtura, řádových bratrů, soudce, písaře; komtur byl nazýván také mistrem, špitálním mistrem, hospodářem a také magister hospitalis stellatorum.¹⁵

Komenda a farnost byly plně funkční ještě po celou dobu trvání 2. světové války. Při vyhození mostu do povětří v dubnu 1945, což mělo zabránit vstupu Američanů do města, byla zcela zničena budova špitálu, kostel a přilehlá kaple byly těžce poškozeny. Roku 1946 došlo k demolici kaple sv. Václava, která byla připojena k jižní straně kostela sv. Bartoloměje.¹⁶ Ten byl v letech 1956-1963 opraven a až do roku 1997 využíván k výstavním účelům. Budova kostela byla roku 1997 vrácena řádu křížovníků. Komenda je dnes využívána jako internát a restaurační zařízení.

Špitál křížovníků s červenou hvězdou v Chebu

Důsledkem velkého požáru města v roce 1270 přišlo mnoho obyvatel o svůj majetek a mnozí utrpěli pravděpodobně rovněž tělesná zranění, což podnítilo měšťanstvo k výstavbě vlastního starobince a chudobince vedle špitálu německého domu. Městská rada jako stavitel a patron ústavu přizvala ke správě duchovní bratry, kteří vystavěli křížovnícký kostel. Již 14. září 1271¹⁷ povoluje biskup Leo von Regensburg na popud krále Otakara sloučení chebského špitálu se špitálem křížovníků v Praze, nacházejícím se u pražského mostu. Výše zmínění duchovní, kteří se dosud neřídili žádnými řádovými pravidly, přistoupili spolu se svým představitelem Gossweinem ke křížovníkům s hvězdou. Následujícími nadacemi, dary a odkazy zemřelých ze strany urozených šlechticů a chebských měšťanů byl založen významný špitální fond, ze kterého se zpočátku podporovalo 28 obročníků. Zchátralou dřevěnou budovu špitálu přestavěla nově městská správa v roce 1685, 1742 ji rozšířila o dva pokoje a pokračovala ve stavebních úpravách. 1809 budova vyhořela a spáleniště zůstalo pusté.¹⁸ Obročníci byli ubytováni ve dvoře městské zbrojnice. Teprve roku 1828 mohla být na náklady špitálního fondu postavena budova špitálu, která stála až do roku 1945 a byla v důsledku vyhození mostu přes Ohří do povětří silně poškozena a pak stržena¹⁹.

¹⁵ V. Pröckl, Eger und das Egerland, str. 599an.

¹⁶ J. Boháč, Cheb-město, Historicko-turistický průvodce, Cheb 199, str. 60.

¹⁷ RBM II, Nr. 759, s. 304.

¹⁸ L. Stöhr, Dějiny komendy řádu křížovníků s červenou hvězdou v Chebu - koncept.

¹⁹ H. Sturm, Eger. Geschichte einer Reichsstadt, Sv. 1, str. 394; J. Boháč, Cheb-město, Historicko-turistický průvodce, Cheb 199, str. 60.

II. Vývoj a dějiny fondu

O uložení fondu před převzetím do SOkA Cheb máme jen velmi kusé informace. Víme, že původní křížovnický archiv byl uložen přímo v budově komendy. Po požáru komendy a špitálu roku 1809 byly zachráněné zbytky archivu opět vráceny na původní místo. Archiválie byly s největší pravděpodobností uspořádány chronologicky dle hlavních oddílů (litér) a fasciklů. Ve fondu se zachoval repertář komendy ve věcech politických z let 1809 - 1850. Abecedně jsou zde seřazena jednotlivá podání, ke kterým je přiřazena spisová značka, většinou "P" (politicis), "Oe" (oeconomicis), "Cont" (contributi, kontribuce), "Camer" (camerae), "Mil" (militare) aj. Ke každé spisové značce dále náleží číslo fasciklu. Ve fasciklech jsou jednotlivé písemnosti dále průběžně chronologicky číslovány. Vzhledem k tomu, že se z fondu zachoval pouhý zlomek písemností, nelze původní registraturní plán rekonstruovat. Navíc zmíněný repertář byl založen až po požáru komendy a špitálu. 1. června 1819 byl správou archivu pověřen humanitní profesor z Chebu Anton Grassold. Během svého desetiletého působení v řádovém archivu (zemřel 5. září 1829) uspořádal knihovnu, přečísloval všechny zachovalé řádové urbáře (knihy odvodů a desátků) a v neposlední řadě vyhotovil soupis většiny důležitých archivních materiálů.²⁰ To je také jediný známý registrátor křížovnického archivu.

Roku 1790 vznikla při kostele sv. Bartoloměje nová farnost. Farářem či administrátorem fary sv. Bartoloměje byl vždy komtur nebo jím určený kaplan rytířského řádu křížovníků. Komenda byla také patronem celé farnosti. Vzhledem k tomu, že došlo k faktickému oddělení spisů komendy od farní agendy, přistoupil jsem k vytvoření nového fondu pod názvem Farní úřad sv. Bartoloměje Cheb. Do tohoto fondu budou zařazeny vytříděné písemnosti z fondu č. 328 počínaje rokem 1790. Jejich seznam viz. příloha č. 4.

Velmi rozsáhlou částí fondu jsou písemnosti uložené ve fondu Archiv města Cheb (viz. příloha č. 2). Velké množství písemností shořelo při rozsáhlém požáru komendy roku 1809. Další část písemnosti se ztratila či byla zničena při poškození řádových budov na začátku roku 1945. Po tomto datu je osud archiválií jen velmi těžko mapovatelný. Patrně byly písemnosti uschovány na faře ve Františkových Lázních, která je dodnes obsazována duchovními z řad křížovníků s červenou hvězdou na Chlumu sv. Máří. Roku 1993 byly tyto písemnosti právě na zmíněné faře nalezeny a předány pod př. číslem 1268 k trvalému uložení do SOkA Cheb.

²⁰ L. Stöhr, Dějiny komendy řádu křížovníků s červenou hvězdou v Chebu - koncept, str. 1.

III. Archivní charakteristika fondu

Fond Křížovníci s červenou hvězdou Cheb je velmi torzovitý. Příčinou je bezesporu požár roku 1809 a také velmi ledabylé zacházení s jeho písemnostmi po ukončení 2. světové války. Velké množství dochovaných knih je značně poškozeno. Jedná se většinou o mechanické škody, které vznikly častou manipulací. Několik knih je opatřeno přebalem z vepřovice, další pak klasickou vydělanou hovězí kůží. Velkou zajímavostí jsou však přebaly urbářů. Bylo běžné, že se pergamenové inkunábule používaly zejména v raném novověku na přebaly různých knih. V případě urbářů chebské komendy se jedná také o pergamenové folianty Písma svatého a jednoho antifonáře, které jsou použity celkem u 9 knih (inv. č. 11 - 20). Tyto pergamenové obaly jsou již značně znečištěné a některé z nich (především ale inv. č. 12), jsou poškozeny mechanicky. Kniha inv. 14 je poškozena plísní a bude nutné ji předat ke konzervaci. Spisový materiál kromě četných ohybů a znečištění nevykazuje žádné zvláštní poškození včetně plísně. Časový rozsah fondu je vymezen roky 1530 - 1944. Rokem 1530 začíná první urbář (inv. č. 8) a pomocná účetní kniha z let 1942 - 1944 časový rámeček fondu uzavírají. Rokem 1271 je datována první písemná zmínka o magisteriu řádu křížovníků v Chebu. Ve fondu se sice nacházejí v pamětních spisech inv. č. 31 a 38 údaje z let 1217 - 1270, nemají však s chebskou komendou žádnou souvislost, týkají se událostí před a bezprostředně po založení řádu v Praze.

Volba pořádacího schématu byla dosti obtížná. Ve fondu jsou stopy po původním registraturním plánu. Některé písemnosti obsahují spisové značky (viz. II. Vývoj a dějiny fondu). Jsou však natolik torzovité, že jsem se při pořádání fondu nemohl těchto původních signatur přidržet. Příklad původního registraturního plánu se zařazením písemností do oddílů označených literami uvádím v příloze č. 5. Jedná se však pouze o jednotlivé písemnosti, z kterých nelze vygenerovat obecnější spisový plán. Písemnosti označené signaturami a fascikly byly dle umělého pořádacího schématu tématicky rozděleny. Byla též vyhotovena konkordační tabulka, mapující původní stav a zařazení archiválií. (viz. příloha č. 6).

Vzhledem k rozsahu písemností, jsem použil umělé pořádací schéma, založené na Kohnově spisové normě pro pořádání farních úřadů. S ohledem na to, že komenda nevykonávala klasickou duchovní správu (až do roku 1790), ale starala se především o špitál, což je vlastně také duchovní správa omezená pouze na chudé a nemocné, ponechal jsem v uměle vytvořeném schématu oddíl 3. Duchovní správa a oddíl 4. Výkaz

personálií při duchovní správě. Pro názornost uvádím umělé pořádací schéma:

I. Knihy

1. Knihy pamětní a knihy instrukcí
2. Knihy vlastní duchovní správy
 - 2.1. Knihy církevního ritu
3. Knihy hospodářské a účetní
 - 3.1. Inventáře
 - 3.2. Účetní knihy
4. Knihy chudinské

II. Spisový materiál

II. 1. Pomocné knihy

II. 2. Spisy

1. Jmění řádového a farního obročí
 - 1.1. Pozemky
 - 1.2. Protokoly a smlouvy o koupi a pronájmu dědičných statků
 - 1.3. Beneficiální fase
 - 1.4. Kongrua pro špitál
 - 1.5. Mimořádné výdaje
 - 1.6. Privilegia řádu, komendy a špitálu
 - 1.7. Desátky a jejich výkup
2. Nadace
 - 2.1. Nadační spisy
3. Duchovní správa
 - 3.1. Vizitační nálezy
 - 3.2. Změny ve vyznání
4. Výkazy personálií při duchovní správě
 - 4.1. Velmistři řádu a jejich posloupnost
5. Péče o chudé
 - 5.1. Špitál sv. Bartoloměje v Chebu

Ve fondu nebyla provedena vnitřní skartace. Z fondu byly vyřazeny následující knihy a písemnosti:

1. CATALOGUS SACRI AC MILITARIS ORDINIS CRUCIGENORUM CUM RUBEA STELLA , EDITUS AD INITIUM ANNI MCMXXIX, PRAGAE - do německé knihovny (úřední záznam č. 23/2005)

2. PODROMUS GLORIAE PRAGENAE, PRAGAE ANNI MDCCXXIII - do magistrátní knihovny (úřední záznam č. 24/2005)

3. Písemnosti FÚ sv. Bartoloměje Cheb do f. č. 1193 - seznam viz. příloha č. 4

Písemnosti fondu Křížovníci s červenou hvězdou Cheb jsou zařazeny do I. i II. kategorie písemnosti. Do I. kategorie jsou zařazeny urbáře (knihy desátků a odvodů) inv. č. 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19.

IV. Stručný rozbor obsahu fondu

Z významnějších písemností se zachovaly pouze urbáře, které tvoří chronologicky ucelenou řadu pro 16. a 17. století. Z dalších písemností jsou důležité především některé opisy důležitých řádových písemností, které byly zničeny při požáru komendy roku 1809. Jedná se hlavně o privilegia, donační listy a tzv. zlatou a bílou knihu komendy, kam byly opisovány všechny důležité archivní dokumenty, donace, kupní smlouvy, právní pořízení apod. Bílá kniha navíc obsahovala podrobnou agendu sporů komendy s městem ohledně patronátních práv z let 1717 - 1724. Zajímavé jsou také archiválie týkající se provozu řádového pivovaru a špitálu. Ve fondu se objevují především německý a latinský jazyk, okrajově také glosy v českém jazyce, dopisované v období první republiky a po skončení 2. světové války.

V. Záznam o uspořádání a vyhotovení pomůcky

Fond uspořádal a pomůcku sestavil Karel Halla v roce 2005 ve Státním okresním archivu v Chebu.

Příloha č. 1: Seznam použitých pramenů a literatury**Prameny:**

SOKA Cheb, fond č. 1193, Farní úřad sv. Bartoloměje Cheb

SOKA Cheb, fond č. 1, Archiv města Cheb

Literatura:

Alzog Johannes, Handbuch der Allgemeinen Kirchengeschichte, Mainz 1882

Boháč Jaromír, Cheb-město, Historicko-turistický průvodce, Cheb 1999

Brichová Jaroslava, Problémy a úskalí pořádání církevních fondů katolické církve se zvláštním zřetelem na farní a děkanské archivy na Moravě a ve Slezsku, in: Zpravodaj pobočky české informační společnosti č. 48, Praha 2004, str. 118 - 131

Buben Milan M: Encyklopedie řádů a kongregací v českých zemích. Řády rytířské a křížovníci, 1. díl, Praha 2002, str. 133 - 152

Der Ritterliche Kreuzherrenorden mit dem roten Sterne 1237 - 1937. Ein Gedenkblatt, Tachau 1937

Lehner, J. B., Beiträge zur Kirchengeschichte des Egerlandes, Eger 1939

Lorenz Willy, Die Kreuzherren mit dem roten Stern, Königstein in Taunus 1964

Martínková Lenka, Praktické a teoretické problémy zpracování fondů vikariálních, děkanských a farních úřadů z jihovýchodních Čech, in: Zpravodaj pobočky české informační společnosti č. 48, Praha 2004, str. 132 - 136

Meyerhofer Hans, Oestereich - ungarisches Pfarrorte - Lexikon, Wien 1896

Sochr Jiří, Pořádání a inventarizace římskokatolických farních archivů, Archivní časopis 1962/1, str. 19 - 29

Spáčil Vladimír, K otázce pořádání a inventarizace římskokatolických farních archivů z oblasti olomoucké arcidiecéze, Archivní časopis 1963/1, str. 76 - 81

**Příloha č. 2: Seznam archiválií Řádu křížovníku s červenou hvězdou Cheb
uložených v Archivu města Cheb (NAD č. 1)**

Listiny

Inv. č.	Regest	Datace
28	<p>Stadt Eger.</p> <p>Übergabe des zum Egerer Spital gehörigen Maierhofes zu Lorencenreut und der Vogtei über das Dorf Wellsawe an Margart Neydawer durch den obersten Meister des Kreuzherrenordens zu Prag. 20,4x16,5, D, Pečet: Die Stadt Eger.</p>	25.10.1322
58	<p>Karolus, Romanorum rex et Boemie rex.</p> <p>Bestätigung und Erneuerung der dem Kreuzherrenkonvent erteilten Privilegien Wenzels von Jahre 1253 mit den Schenkungen von dessen Mutter Constantia, dessen Schwester Agnes und dessen Bruder Przemysl und Ottakar. 61x39, L, Pečet: K. Karl IV.</p>	2.1.1350
66	<p>Leo, Oberster Meister des Kreuzherrenordens zu Prag.</p> <p>30.11.1353</p> <p>Transsumpt folgender zwei von Rudusch Angil vorgelegter Urkunden : 1298 Mai 1. Henricus de Misa, Meister und der Konvent der Kreuzherren in Eger, bekunden, daß die Brüder Gotfridus und Martinus, genannt an dem Kornpuhel, die Mühle und Zinse im Dorfe Doberaw dem Egerer Spital geschenkt haben. 1300 Juli 28. : Albertus Collefrumenti, Bürger zu Eger, schenkt einen Jahreszins auf seinem Haus in der Rompney an das Egerer Spital. 32x25, L, Pečet: Leo, Oberester Meister, und der Konvent des Kreuzherrenordens in Prag.</p>	
79	<p>Lewe, oberster Meister, und der Konvent des Kreuzherrenordens zu Eger.</p> <p>Revers über die Schenkung der Egerer Bürger Hans Hüler, Rudusch Angil, Hermann Franckengruner, Marquart Pyrinchel, Heinrich Knode, Heinrich Zehe, Göczel, Eckhard und Nyclas Walther vom Hof, gesessen zu Pilgreimsreut an das Spital zu Eger. 33,5x47,5, D, Pečet: Konvent des Kreuzherrenordens in Eger.</p>	22.2.1356

- 80 **Bertholt, Spitalmeister, Johann, Prior, und der Konvent des Kreuzherrenordens zu Eger.** 30.4.1356
- Einung mit den Egerer Bürgern Rudusch Angil, Heinrich Holagut, Lew Turner und Nykel Wernher wegen eines Wasserbezugsrechtes.
22,4x29, D, Pečet': chybí
- 98 **Wetzimil von der Mise, Spitalmeister des Kreuzherrenordens in Eger.** 23.5.1370
- Verkauf eines Zinses von dreissig Haller jährlich an Heinrich Smyd von Merteinslompnitz, gesessen vor der Stadt zu Eger in der Gespilnergasse.
27x18, D, Pečet': Spitalmeister Wetzimil von der Mise, Albrecht Fönckel und Chunrat Maye, beide Ratsherren zu Eger.
- 99 **Wetzimil von der Mise, Spitalmeister des Kreuzherrenordens in Eger.** 23.5.1370
- Verkauf eines Zinses von 1 Pfund Haller jährlich an Niklas Walther vom Hof, Bürger zu Eger.
25x14, D, Pečet': Wetzimil von der Mis und die Stadt Eger.
- 115 **Friedrich, Oberster Meister, Busck, Spitalmeister zu Eger, und die Konvente Prag und Eger des Kreuzherrenordens.** 16.1.1375
- Revers über die Stiftung eines Morgen- und Abendtrunkes für die armen Siechen in Egerer Spital durch Bürgermeister und Rat der Stadt Eger.
45x24,4, D, Pečet': Der oberste Meister, der Egerer Spitalmeister und der Prager Konvent des Kreuzherrenordens.
- 119 **Friedrich, Oberster Meister, Busek, Spitalmeister zu Eger, und die Konvente Prag und Eger des Kreuzherrenordens.** 25.5.1376
- Revers über eine die Stiftung vom 16. Jänner 1376 ergänzende Widmung der Stadt Eger an das Egerer Spital.
40,3x17, D, Pečet': Der oberste Meister, der Egerer Spitalmeister und der Prager Konvent des Kreuzherrenordens.
- 129 **Johannes, Oberster Meister, Thomas, Prior, Sdenko Kellner und der Konvent des Kreuzherrenordens zu Prag.** 9.7.1379
- Johannes, oberster Meister u. d. Convent bekunden eine Stiftung für die Siechen durch Niclas Walther.
38x23, D, Pečet': Der oberste Meister und der Prager Konvent des Kreuzherrenordens.

- 137 **Zdenko, Oberster Meister des Kreuzherrenordens,
Niclas, Prior.** 12.6.1385
Revers über die Schenkung von Messgewändern und Reliquien durch die Egerer Bürger Niklas Walther an den Kreuzherrenorden in Eger. 41x23,5, D, Pečet': Zdenko, Oberster Meister und der Konvent des Kreuzherrenordens in Prag.
- 355 **Niclas, der oberste Meister des Kreuzerordens mit dem Stern zu Prag, Wentzlaw Holop, Spitalmeister des Kreuzherrenordens zu Eger, Peter, Prior zu Eger, Niclas, Pfarrer zum Elbogen und Erasmus, Pfarrer zum Kulm.** 23.3.1423
Revers über die Stiftungen des Thomas und des Conrad Schrötzel, Bürger zu Eger.
50,5x26, D, Pečet': Niclas, oberster Meister des Kreuzherrenordens zu Prag, Venczlaw Holop, Spitalmeister zu Eger, Peter, Prior zu Eger, Niclas, Pfarrer zum Elbogen und Erasmus, Pfarrer zum Kulm und die Egerer Ratsherren Niclas Gumerawer und Alex Kornawer.
- 358 **Wenczlab Holub, Spitalmeister des Kreuzherrenordens zu Eger.** 19.12.1423
Vertrag mit Hans Pawr wegen eines Wasserbezugsrechtes. 30,5x14, D, Pečet': Wenczlab Holub, Spitalmeister des Kreuzherrenordens zu Eger, Franz Johel und Niclas Gumerawer, Ratsherren zu Eger.
- 820 **Johannes Stier, Spitalmeister des Kreuzherrenordens zu Eger.** 20.4.1480
Lehensbrief für Hanns Karll wegen der Hammermühle und des teiches zu Ober Telen.
28x17, D, Pečet': Johann Stier, Spitalmeister des Kreuzherrenordens zu Eger.
- 2087 **Magister Laurentius Nigrinus von Schottenburg, Kommandeur des Kreuzherrnordens zu Eger.** 5.5.1602
Weglaßbrief des Jonas Huscher zum Lautterbach auf den hospitalischen Dörfern bei Asch.
20x33, D, Papierurkunde, Pečet': Mag. Laurentius Nigrinus, Kommandeur des Kreuzherrenordens zu Eger.
- 2680 **Johannes Franziscus Franchimont von Franckenfeldt, Kommandeur des Kreuzherrenordens in Eger.** 19.9.1696
Verkauf eines Getreidezinses auf dem Feldern des Ignatz Maximilian Werndl von Lehenstein auf Dölitz, Bürgermeisters der Stadt Eger, an diesen.
28x16, D, Pečet': Johannes Franziscus Franchimont von Franckenfeldt, Kommandeur des Kreuzherrenordens zu Eger.

Knihy

<u>Inv. č.</u>	<u>Popis</u>	<u>Datace</u>
2087	Urbar zum Spital	1735
4809	Stiftungsbuch des Hospitals Sct. Bartholomäi	1804
6186	Ortsgericht d. ritterl. Kreuzherrenordens - Commenda : Grund - u. Kontraktenbücher	1670
6187	Ortsgericht d. ritterl. Kreuzherrenordens - Commenda : Grund - u. Kontraktenbücher	1772
6188	Ortsgericht d. ritterl. Kreuzherrenordens - Commenda : Grund - u. Kontraktenbücher	1809
6189	Ortsgericht d. ritterl. Kreuzherrenordens - Commenda : Grund - u. Kontraktenbücher	1836
6190	Ortsgericht d. ritterl. Kreuzherrenordens - Commenda : Haupt - Extrakt	1772
6191	Ortsgericht d. ritterl. Kreuzherrenordens - Commenda : Hauptbuch über Aktiv und Passivstand	1826
6192	Ortsgericht d. ritterl. Kreuzherrenordens - Commenda : Schuldenbücher	1789
6193	Ortsgericht d. ritterl. Kreuzherrenordens - Commenda : Schuldenbücher	1819
6194	Ortsgericht d. ritterl. Kreuzherrenordens - Commenda : Schuldenbücher	1830
6195	Ortsgericht d. ritterl. Kreuzherrenordens - Commenda : Schuldenbücher	1844
6196	Ortsgericht d. ritterl. Kreuzherrenordens - Commenda : Quittungsbücher	1789
6197	Ortsgericht d. ritterl. Kreuzherrenordens - Commenda : Quittungsbücher	1827
6198	Ortsgericht d. ritterl. Kreuzherrenordens - Commenda : Quittungsbücher	1842

6199	Ortsgericht d. ritterl. Kreuzherrenordens - Commenda : Praenotationsbuch	1820
6200	Ortsgericht d. ritterl. Kreuzherrenordens - Commenda : Heiratskontraktenbücher	1773
6201	Ortsgericht d. ritterl. Kreuzherrenordens - Commenda : Heiratskontraktenbücher	1789
6202	Ortsgericht d. ritterl. Kreuzherrenordens - Commenda : Emphiteutische Kontraktenbücher	s.d.
6203	Ortsgericht d. ritterl. Kreuzherrenordens - Commenda : Emphiteutische Schuldenbücher	s.d.
6204	Ortsgericht d. ritterl. Kreuzherrenordens - Commenda : Emphiteutische Quittungsbücher	s.d.

Spisy

Inv. č.	Popis	Datace
926	Špitál, Fasc. 325, kart. 248	1394-1757
936	Kreuzherrenordens Commenda, s.d. Fasc. 326, kart. 249	
2080	Die Kreuzherren : Urkunden - Copien v. 1235-1469, Register Fasc. 483, kart. 357	
2081	Spitalmeister Bussek 1375 Fasc. 483, kart. 357	
2082	Commendator Paul 1396-1405 Fasc. 483, kart. 357	
2083	Spitalmeister Wenzel Holub 1462 Fasc. 483, kart. 357	
2084	Commendator Erasmus N. 1453-1457 Fasc. 483, kart. 357	
2085	Commendator Ulrich Sindolt 1458 Fasc. 483, kart. 357	

- 2086 Spitalmeister Erhard 1458
Fasc. 483, kart. 357
- 2087 Spitalmeister (Johann Hüler) 1460-1465
Fasc. 483, kart. 357
- 2088 Commendator Johannes Stier 1469-1503
Fasc. 483, kart. 357
- 2089 Spitalmeister Heinrich Wolfer 1503-1519
Fasc. 483, kart. 357
- 2090 Spitalmeister Sebastian Horn 1528-1559
Fasc. 483, kart. 357
- 2091 Spitalmeister Wenzl v. Müglitz 1559-1560
Fasc. 483, kart. 357
- 2092 Spitalmeister Lukas Landgraf 1561-1562
Fasc. 483, kart. 357
- 2093 Spitalmeister Johann Heinrich 1562-1582
Fasc. 483, kart. 357
- 2094 Commendator Gregor Noswitzer 1583-1590
Fasc. 483, kart. 357
- 2095 Commendator Jacob Besser 1590-1599
Fasc. 483, kart. 357
- 2096 Commendator Laurentus Nigrinus 1599-1609 (wurde 1606 General -
Grossmeister u. starb zu Eger 1609)
Fasc. 483, kart. 357
- 2097 Commendator Georg Runner v. Kaldischin 1609-1632 und Akten im Stritte
des Georg Runner gegen den Gerichtsherrn Christof Bayer wegen verschiedener
Eingriffe in die Rechte der Kapitelsuntertanen zu Oberschön
Fasc. 484, kart. 358
- 2098 Streitigkeiten zwischen dem Rat und Georg Runner das jus venandi zu
Rommersreuth, die Losung und die einzelnen Untertanen betreffend
1613-1627
Fasc. 484, kart. 358
- 2099 Commendator Georg Adalbert Christoph 1632-1636
Fasc. 485, kart. 359
- 2100 Commendator Matthäus Augustin Wissnovsky v. Friedeck 1636-1656
Fasc. 485, kart. 359

- 2101 Commendator Johann Franz Braun v. Braunthal 1656-1670
Fasc. 485, kart. 359
- 2102 Commendator Veit Ferdinand Elster 1670-1683
Fasc. 485, kart. 359
- 2103 Commendator Johann Franz Franchimant v. Frankenfeld 1687-1699
Fasc. 485, kart. 359
- 2104 Commendator Anton Helm 1683-1687
Fasc. 485, kart. 359
- 2105 Commendator Johannes Maximilian Fallhamer v. Fallheim 1700-1714
Fasc. 485, kart. 359
- 2106 Commendator Karl Pellet v. Hund 1714-1725
Fasc. 486, kart. 359
- 2107 Streitigkeiten wegen des jus patronatus unter dem Comm. Carl Pellet v.
Hund
Fasc. 486, kart. 359
- 2108 Commendator Laurenz Anton Freitag 1725-1742
Fasc. 487, kart. 360
- 2109 Commendator Johannes Ignaz Tieczka 1744-1748
Fasc. 487, kart. 360
- 2110 Commendator Josef Caspar Dötsch 1748-1754
Fasc. 487, kart. 360
- 2111 Commendator Johann Leopold Schönpflug v. Gamsenberg 1755-1759
Fasc. 487, kart. 360
- 2112 Commendator Johannes Nep. Střečka 1759-1765
Fasc. 487, kart. 360
- 2113 Commendator Johann Friedrich Thoma 1766-1786
Fasc. 487, kart. 360
- 2114 Commendator Franz Pittrof 1786-1810
Fasc. 487, kart. 360
- 3906 Prag: Geistliches - Kreuzherren 1504-1708
Fasc. 700, kart. 507

1169	Dominium der Kreuzherren (Untertanen) kart. 875	1809- 1817
1170	Dominium der Kreuzherren (Untertanen) kart. 875	1818-1825
1171	Dominium der Kreuzherren (Untertanen) kart. 876	1826- 1827
1172	Dominium der Kreuzherren (Untertanen)	1828- 1848
1173	Dominium der Kreuzherren, Beitragsleistungen, der Kreuzherrn-Untertanen zum Kasernenbau kart. 877	1814- 1839
1336	Kreuzherren, Verpflichtungen an St. Bartholdys kart. 986	1803-1916
1346	Verlassenschaftsakten des Ortsgerichtes der ritterlichen Kreuzherrn- Ordenkommenda zu Eger kart. 991	1810- 1828
1347	Verlassenschaftsakten des Ortsgerichtes der ritterlichen Kreuzherrn- Ordenkommenda zu Eger kart. 992	1828- 1850
1348	Ortsgericht der ritterlichen Kreuzherren-Ordens- Kommenda zu Eger, Akten des Wirtschaftsamt kart. 992	1809- 1840
1349	Verlassenschaftsakten des Ortsgerichtes der ritterlichen Kreuzherrn- Ordenkommenda zu Eger kart. 993	1810- 1826
1350	Verlassenschaftsakten des Ortsgerichtes der ritterlichen Kreuzherrn- Ordenkommenda zu Eger kart. 993	1811- 1834
1351	Verlassenschaftsakten des Ortsgerichtes der ritterlichen Kreuzherrn- Ordenkommenda zu Eger kart. 994	1835-1837
1352	Verlassenschaftsakten des Ortsgerichtes der ritterlichen Kreuzherrn- Ordenkommenda zu Eger kart. 994	1838- 1841
1353	Verlassenschaftsakten des Ortsgerichtes der ritterlichen Kreuzherrn- Ordenkommenda zu Eger kart. 995	1842- 1850
1354	Verlassenschaftsakten des Ortsgerichtes der ritterlichen Kreuzherrn- Ordenkommenda zu Eger	1806- 1814

kart. 996

- 1355 Verlassenschaftsakten des Ortsgerichtes der ritterlichen
Kreutzherrn- Ordenkommenda zu Eger 1815- 1834
kart. 996
- 1356 Verlassenschaftsakten des Ortsgerichtes der ritterlichen
Kreutzherrn- Ordenkommenda zu Eger 1824-1848
kart. 997
- R 300 Jurisdiktionsablösung von Untertanen der
Kreuzherrenordenskommenda durch die Stadt Eger 1848
fasc. 348

**Příloha č. 3: Chronologický soupis komturů Řádu křížovníku s červenou hvězdou
Cheb**

Goswein	1271 - (1279)
Johannes	1289
Heinrich von Mies	1298
Birinkel (Pirinkel)	1313
Fritz	1342
Berthold	1344 - 1356
Johann Weißelsdorfer	1385
Paul	1396 - 1405
Pyrich	1407 - 1419
Wenzel Holicz	1420 - 1433
Philipp	1434
Nikolaus	1439
?	1453 - 1457
Ulrich Sindold	1457 - 1458
Erhard	1458

(Johann Hüler)	1460 - 1465
Johann Stier	1469 - 1503
Jahann Schwed	1503
Heinrich Wolfer	1503 - 1519
Georg Trautmann	1520 - 1527
Sebastian Wolf (Horn)	1528 - 1558
Wenzel von Müglitz	1559 - 1560
Gustav (Lukas) Landgraf	1561 - 1562
Johann Henrici	1562 - 1582
Martin Medeck	1583
Gregor Noswitzer	1583 - 1590
Jakob Besser(er)	1590 - 1599
Laurenz Nigrinus	1599 - 1609
Georg Runner von Kaldischin	1609 - 1632
Georg Adalbert Christoph	1632 - 1636
Mathes August Višňovský z Frýdku	1636 - 1656
Johann Franz Braun von Braunthal	1656 - 1670
Veit Ferdinand Elter	1670 - 1683

Anton Helm	1683 - 1687
Johann Franz Franchimont von Frankenfeld	1687 - 1699
Johann Maximilian Tallhamer von Tallheim	1700 - 1714
Johann Pellet von Hund	1714 - 1725
Laurenz Anton Freitag	1725 - 1742
Johann Ignaz Tyčka	1744 - 1748
Johann Kaspar Dötsch (Dietsch)	1748 - 1754
Leopold Schönpflug von Gamsenberg	1755 - 1759
Johann Nepomuk Střečka	1759 - 1765
Johann Freidrich Thoma	1766 - 1786
Franz Pittrof	1786 - 1810
Anton Gräbner	1811
Josef Kúrka (administrátor)	1811 - 1815
Thomas Krumbholz	1815 - 1819
Leopold Stöhr	1820 - 1832
Johann Tschammler	1832 - 1833
Michael Kruck	1833 - 1843

Josef Junknickl	1866 - 1907
Josef Laube	1866 - 1907
August Cassali	1866 - 1907
Vinzenz Lang	1866 - 1907
Georg Scharnagl	1866 - 1907
Josef Schmidt	1866 - 1907
Vinzenz Petters (administrátor)	1877
Anton Hahmann	1907 - 1923
Josef Bergmann	1923 - 1932
Dr. Josef Pošmurný	1932 - 1936
Emanuel Ratzek	1936 - 1942
Rudolf Kohl	1942 - 1944
Hermann Wagner	po konci 2. sv. války již na svůj post nenastoupil a byl odsunut do Německa

Příloha č. 4: Seznam archiválií vyřazených do fondu č. 1193**Farní úřad sv. Bartoloměje Cheb****I. Knihy**

Kniha odsloužených nadačních mší	1862-1949
Pořádek bohoslužeb	1870-1903
Kniha protokolů o zkouškách snoubenců	1820-1837
Kniha protokolů o změnách vyznání	1827-1945
Výkaz stavu jmění farního kostela sv. Bartoloměje	1827 - 1834
Kniha příspěvků farní obci sv. Bartoloměje	1940 - 1945
Kostelní účty	1943 - 1945
Pokladní deník	1925 - 1926
Pokladní deník	1926 - 1927
Pokladní deník	1927 - 1928
Pokladní deník	1930 - 1931
Pokladní deník	1931
Pokladní deník	1931 - 1933
Pokladní deník	1934 - 1935
Pokladní deník	1935 - 1936

Pomocná účetní kniha	1942 -1944
Chudinská kniha špitálu sv. Bartoloměje v Chebu	1583 -1629

II. Spisový materiál

Roční vyúčtování fary sv. Bartoloměje	1944
---------------------------------------	------

Priloha č. 5: Příklad původního registraturního plánu

- A** Copia Authentica des Unionsinstrumentes des egerer Bürgerspitals mit drem Kreuzorden, zwischen dem Könige Ottokar, dem Bischof Leo und der Stadt
- H2** Original Requisitorialschreiben zwei, der Kulmbacher Beamten und Asistenz des Comendators in seinen Bayreuthischen Lehensdörfern
- F2** Zwei Originalbriefe des großen Kaiser Joseph des I. an den Comendator, und das Subsidium militare
- D1,2,3** Drei Investiturdiplomen der Comendatorn von Erzbischöffen und Großmeistern
- G1,2** Alte Copien von Introductions und Stiftungs- extracten zum Beweise der Selbständigkeit der Comenda
- C** Copia authentica des Schankbriefes der Stadt an die Comenda über die 4 Kulmbacher im Amte Selb liegende Dörfer zum Bierabrechnungsstiftung
- K** Vergleichsinstrument zwischen dem Großprior des Ordens Hospital, und den Stadtrath in Betreff der Verhältnisse des Hospitals, das an die Commanderie commendatum waren
- R** Ältestes Urbarium der Commenda Besitzungen und Erträgniße vom Commendator Stier Ao 1498
- P** Älteste Hausfassung(výkaz příjmů) des Commendator Etter (Gütter?) an den Großmeister und Erzbischoff, über die Real- und Personalstand der Commenda und Kirche
- L** Copia des Rechtspruchs Kaiser Ferdinand des II über das Eigenthum der Commenda wider alle Eingriffe

- M** Copia authentica des Königs Georg Podiebrad Restitutions Ediktes der unterschlagenen Documente der Commenda und Schutzbrief desselben
- Z** Original der canonischen Visitation der Commenda über den Realstand derselben von Ao. 1673
- H** Originalhausrechnungen der Commenda, wie sie geführt wurden von 1736 bis 1781 (8 Stück)
- K** Copia der Consecrationsurkunde der Commendakirche TituloS. Crucis von Ao. 1341
- A** Erläuterungsausweis zu den Urkundens Fascikl
- B** Erläuterungsausweis zu den Rechnungen
- C** Centralrechnung des Brutertrags
- E** Centralrechnung der nothwendigen Ausgaben
- Y** Tabelle der jährlich Commendaischen Beiträge an die Spitalpfründler
- I** Realinventarium des Besitzstandes der Commenda
- II** Catastralcontroltabelle sämtlicher Grundstücke derselben

čísla fascikulů jsou v originále uváděna římskými číslicemi

inventární číslo	původní signatura/fascikl	datace
20	bez sig. a fasc.	1861 - 1893
21	F / 1, 2	(1550) 1591 - 1812
22	K / 3, 5	1617 - 1725
23	L / 2	1628 - 1641
24	bez sign. a fasc.	1846 - 1904
25	F / 5 ; C / VI	1756 - 1812
26	bez sign. a fasc.	1849 - 1889
27	bez sign. a fasc.	1851 - 1898
28	C / 7, 9	1587 - 1812
29	K / 6, 7 ; S / 1, 4	1632 - 1715
30	bez sign. / 6 (Spital 2) ; P / 2, 4 ; J / 1 ; C / 5	(1235) 1771 - 1851
31	P / 4	(1217 - 1696)
32	Z / 1, 4, 5 ; C / 8	1608 - 1754
33	C / 6	1789 - 1790
34	K / 3, 5, 6, 7 ; C / 6	(1356) 1691 - 1790
35	bez sign. a fasc.	1786 - 1852
36	C / 6	1773
37	R / 2	1626
38	P / 2	(1217) - 1809
39	C / 8	1689 - 1829
40	C / 6, 7, 8 ; Polit. / 2; bez sign. / 2	1690 - 1852

INVENTÁRNÍ SEZNAM

Inv. č.	Obsah	Čas. rozsah	Ev. j.
---------	-------	-------------	--------

I. Knihy

1. Knihy pamětní a knihy instrukcí

1	Dějiny komendy řádu křižovníků s červenou hvězdou v Chebu Autor: Komtur Leopold Stöhr 1. díl	1835	rkp 1
2	Dějiny komendy řádu křižovníků s červenou hvězdou v Chebu - koncept Autor: Komtur Leopold Stöhr 1. díl	1835	rkp 2
3	Dějiny komendy řádu křižovníků s červenou hvězdou v Chebu Autor: Komtur Michael Kruck 2. díl <i>Lat., něm., Rozm. 21,5 x 35 cm, vaz. kož. zachov.</i>	[1840]	rkp 3
4	Dějiny komendy a špitálu u kostela sv. Bartoloměje v Chebu Autor: Anton Grassold	[1870 -1915]	rkp 4
5	Jména otců a bratří zesnulých blaženě v pánu	[1850 -1949]	rkp 5
6	Interní manuál chebské komendy sv. Václava Manuale domesticum <i>Lat., něm., Rozm. 14 x 19,5 cm, vaz. kož. zachov.</i>	1700 -1828	rkp 6

3. Knihy hospodářské a účetní

3.1. Inventáře

7	Inventář špitálního jmění <i>Lat., něm., Rozm. 15,5 x 20 cm, vaz. perg. zachov.</i>	1610 -1699	ukn 1
---	--	------------	-------

<u>Inv. č.</u>	<u>Obsah</u>	<u>Čas. rozsah</u>	<u>Ev. j.</u>
----------------	--------------	--------------------	---------------

3.2. Hospodářské knihy

8	Kniha odvodů a desátků <i>Lat., něm., Rozm. 16,8 x 21,5 cm, vaz. perg. značně poškoz.</i>	1530	ukn 2
9	Kniha odvodů a desátků <i>Lat., něm., Rozm. 17,5 x 21,5 cm, vaz. perg. zachov.</i>	1531 -1535	ukn 3
10	Kniha odvodů a desátků <i>Lat., něm., Rozm. 17 x 22 cm, vaz. perg. zachov.</i>	1538 -1539	ukn 4
11	Kniha odvodů a desátků <i>Lat., něm., Rozm. 16,5 x 21,5 cm, vaz. perg. poškoz.</i>	1550 - 1558	ukn 5
12	Kniha odvodů a desátků <i>Lat., něm., Rozm. 20,8 x 32,3 cm, vaz. perg. poškoz.</i>	1559 - 1562	ukn 6
13	Kniha odvodů a desátků <i>Lat., něm., Rozm. 22 x 30,5 cm, vaz. perg. poškoz.</i>	1583 - 1589	ukn 7
14	Kniha odvodů a desátků <i>Lat., něm., Rozm. 19,5 x 32,5 cm, vaz. kož. značně poškoz.</i>	1597 - 1616	ukn 8
15	Kniha odvodů a desátků <i>Lat., něm., Rozm. 19,5 x 32,5 cm, vaz. perg. značně poškoz.</i>	1616 - 1625	ukn 9
16	Kniha odvodů a desátků <i>Lat., něm., Rozm. 16 x 20 cm, vaz. perg. zachov.</i>	1657 - 1661	ukn 10
17	Pomocná účetní kniha	1942 -1944	ukn 11

4. Knihy chudinské

18	Chudinská kniha špitálu sv. Bartoloměje v Chebu <i>Lat., něm., Rozm. 20 x 31,5 cm, vaz. kož. zachov.</i>	1583 -1629	ukn 12
----	---	------------	--------

<u>Inv. č.</u>	<u>Obsah</u>	<u>Čas. rozsah</u>	<u>Ev. j.</u>
II. Spisový materiál			
II.1 Pomocné knihy			
19	Repertář komendy ve věcech politických <i>Lat., něm., Rozm. 24 x 38 cm, vaz. kož. část. poškoz.</i>	1809 – 1850	rep 1
II.2 Spisy			
1. Jmění řádového a farního obročí			
1.1. Pozemky			
20	Výkup pozemkových břemen, náhrady za pozemky	1861 – 1893	N 1
1.2. Protokoly a smlouvy o koupi a pronájmu dědičných statků			
21	Právo odúmrti	(1550)1591 – 1812	N 1
22	Kupní smlouvy k dědičným statkům	1617 – 1725	N 1
23	Koupě majetku komendy městem Cheb	1628 – 1641	N 1
24	Soudní spory ohledně beneficíí komendy v Chebu	1846 – 1904	N 1
1.3. Beneficiální fase			
25	Roční výkazy beneficiální fase komendy v Chebu	1756 -1812	N 1
26	Sumární výkazy beneficiální fase komendy v Chebu	1849 – 1889	N1
27	Přiznání daně z pozemků v Bavorsku	1851 – 1898	N 1

Inv. č.	Obsah	Čas. rozsah	Ev. j.
1.4. Kongrua pro špitál			
28	Pivovar komendy v Chebu	1587 – 1812	N 1
1.5. Mimořádné výdaje			
29	Válečné škody a rekvírování majetku	1632 – 1715	N 1
1.6. Privilegia řádu, komendy a špitálu			
30	Originály a opisy privilegií komendy a špitálu v Chebu	(1235)1771 – 1851	N 2
31	Monumenta a privilegia Rytířského řádu křížovníků s červenou hvězdou (sepsáno 1622 s dodatky)	(1235 – 1696)	N 2
1.7. Desátky a jejich výkup			
32	Desátky pro komendu a špitál	1608 – 1754	N 2
33	Odvody naturálních dávek komendy v Chebu ve prospěch špitálu sv. Bartoloměje	1789 – 1790	N 2
2. Nadace			
2.1. Nadační spisy			
34	Nadační listy, řády a kapitál špitálu	(1356)1691 – 1790	N 2
35	Návrh nadačního listu špitálu sv. Bartoloměje v Chebu	1786 – 1852	N 2

<u>Inv. č.</u>	<u>Obsah</u>	<u>Čas. rozsah</u>	<u>Ev. j.</u>
	3. Duchovní správa		
	3.1. Vizitační nálezy		
36	Vizitační protokol	1773	N 2
	3.2. Změny ve vyznání		
37	Změna vyznání u obyvatel špitálu v Chebu	1626	N 2
	4. Výkazy personálií při duchovní správě		
	4.1. Velmistři řádu a jejich posloupnost		
38	Velmistři řádu křížovníků s červenou hvězdou	(1217 – 1809)	N 2
	5. Péče o chudé		
	5.1. Špitál sv. Bartoloměje v Chebu		
39	Umísťovací dekry do špitálu sv. Bartoloměje	1689 – 1829	N 3
40	Spory komendy řádu křížovníků s červenou hvězdou a města Cheb ohledně vlastnictví špitálu sv. Bartoloměje v Chebu	1690 – 1852	N 3

Název archivní pomůcky:	Křížovníci s červenou hvězdou Cheb
Časové rozmezí:	1530 - 1944
Počet evidenčních jednotek:	22
Z toho :	
knihy	18
repertáře	1
kartony	3
Počet inventárních jednotek:	40
Rozsah fondu v bm:	0,88
Stav ke dni:	26. 6. 2006
Fond zpracoval:	Karel Halla
Pomůcku sestavil:	Karel Halla
Počet stran:	36
Počet exemplářů:	5
Pomůcku schválil:	PhDr. Jaromír Boháč dne 26. 6. 2006 – č.j. SOAP/02 - 301/06-14

Nově vymezené a revidované evidenční jednotky při GI 2012–2013

Název archivní pomůcky: Křížovníci s červenou hvězdou Cheb

Značka archivního fondu: Křížovníci Cheb

Časový rozsah fondu: 1530–1944

Počet inventárních jednotek: 40

Počet evidenčních jednotek: 22 (12 úředních knih (změna inv. č. 7–18), 6 rukopisů (změna inv. č. 1 – 6), 1 repertář (změna inv. č. 19) a 3 kartony)

Rozsah části fondu v bm: 0,88

Stav ke dni: 9. 10. 2012

Vypracoval: Jana Kolouchová